

Oponentský posudek na bakalářskou práci Samuela Pauča (ateliér prof.M.Mainera)

Byl jsem teprve před několika dny požádán o oponentský posudek na bakalářskou práci Samuela Pauča, takže jsem soubor šesti 2x2metrových obrazů viděl až ve finální podobě (až na poslední obraz, na němž chce autor podle vlastních slov ještě pracovat). A tedy až na tento obraz, který, jak se mi zdá, je v souboru soliterem, má předložená kolekce dvě polohy abstraktního projevu. Ve čtyřech obrazech modeluje Paučo barvou, kterou nanáší na povrch plátna ve vrstvách, jedna vrstva překrývá druhou. Svůj postup deklaruje jako intuitivní práci s barvou, kterou chápe jako hmotu a obraz jako objekt. Odmítá odkazy na předmětnou skutečnost, příběh nebo konceptuální přístup, které v dřívější tvorbě hráli roli. Barevné skvrny jsou v obraze komponovány dalo by se říci s odkazem na hudbu polyfónně, výsledná struktura působí dosti dramaticky. Bílé rohy na okraji kompozice uzavřené směrem do obrazu obloukem, vytvářejí svou monochromií kontrast k barevné dynamice vnitřní části obrazu a dávají kompozici prostorový účín. Ten podporují na dvou obrazech této skupiny skvrny bílé barvy. Vytvářejí před barevným prostorem předsunutý prostorový plán, který odsunují do druhé prostorové roviny; navíc zvýrazňují rytmickou a tím i dramatickou strukturu díla. V jedné z těchto dvou kompozic jsou bílé skvrny ještě obohaceny o bílé stříkance, které zviditelňují původní tekutý stav barvy. Paučo obraz nazývá „Sexy Pollock“ a odkazuje tak na jednu ze svých inspirací, na Pollocka, který většinu obrazů tvořil tak, že na horizontálně položené plátno (na podlaze) lil, stříkal a nechal kapat tekutou barvu. Barevná jásavost i dramatická břešnost Paučových obrazů má působit slavnostně, autor mluví o tom, že chce vytvořit „ten zvláštní pocit vznešeného“. Mně se jeví, že v nich spíše převažuje dynamičnost – navozující hudební asociace - , dramaticčnost a prostorovost, která navíc i těmi bílými rohy dává dokonce i jakýsi dojem teatrálnosti.

Dva obrazy odlišují se od této barevné skupiny nejen tím, že jsou spíše drženy v monochromních škálách šedých nuancí. Nepůsobí prostorově, mají důsledně drženou rytmickou strukturu psaného písma, dýchání, tepu srdce; připomínají svou atmosférou východoasijskou kaligrafii. Jsou soustředěnější než barevné obrazy první skupiny, bez okázalosti, dramaticčnosti, teatrálnosti, navozují spíše pocit plynulého harmonického pohybu. Myslím si, že jsou i komunikativnější: jakoby byly poselstvím, napsaným sice pro diváka neznámým písmem a proto tajemné, tajné, zato jsou výzvou ponořit se do nich a pokoušet se rozluštit v nich ukryté tajemství. To na rozdíl od první skupiny obrazů, před nimiž divák stojí jako před jevištěm, na němž se odehrává možná i fascinující představení, které jej může uchvátit nebo nechat chladným – podle jeho osobní či okamžité dispozice - , ale tím to nejspíš skončí. Ty šedé – „psané“ – obrazy jsou naproti tomu schopny diváka znepokojovat, inspirovat, možná ho dokonce podnítit meditovat a uvědomovat si souvislosti a zanechají v něm hlubší stopu.

Podle autorových slov je kolekce obrazů, předložená k bakalářským zkouškám, „plodný výzkum“. V autorově vývoji byl způsob abstraktní malby už naznačen, napovězen obrazy zejména roku 2008, ale i tento předložený soubor vývoj neuzavírá. Znamená nyní větší koncentraci a otevírá nové cesty a možnosti. Ptalo jsem se Pauča, která z těch dvou způsobů předložené kolekce mu více vyhovuje a hodlá v ní pokračovat. Odpověděl mi (používám napsanou formulaci,

kterou mi dal k dispozici)“ čistá a jednoduchá kaligrafická práce pátého obrazu (souboru) je asi nejvíc blízká mým představám o obraze a o procesu malování – šedé vlnění širokého štětce na prosvítajícím podkladě.. ....“ Myslím, že to je správný pocit, způsob malby těchto obrazů má v sobě mnohé možnosti dalšího rozvoje a překračuje hranici zkoumání směrem k tvůrčí metodě, i když třeba časově ohraničené.

Hodnotím vysoce i autorův postoj a procesuální charakter předložené kolekce, která naznačuje další tvůrčí vývoj, k němuž mu přeji dále soustředění a úspěch s dosaženými výsledky.

Bakalářskou práci Samuela Pauča – soubor obrazů – navrhuji k obhajobě a hodnotím ji známkou výborně : A.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Petr Michálek". The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the end.